

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Kód: XNJB107		Názov: Fonetika nemeckého jazyka	
Zabezpečuje: Katedra nemeckého jazyka a literatúry - od 1.1.26 zrušená			
Druh vzdelávacej činnosti: Prednáška, Seminár		Počet kreditov: 3	Odporúčaný semester: ZS
Rozsah vzdelávacej činnosti (v hodinách): Týždenný: 1/2 Za obdobie štúdia: ZS 23,46			Stupeň štúdia: 1.
Metóda vzdelávacej činnosti: Prezenčná			
Odporúčaný semester	Študijný program		
1.rok ZS	Nemecký_jazyk_Bc (XNj_Bc) učiteľstvo anglického jazyka a literatúry a nemeckého jazyka a literatúry (XAj-Nj-D1) učiteľstvo matematiky a nemeckého jazyka a literatúry (XM-Nj D1) učiteľstvo nemeckého jazyka a literatúry a biológie (XNj-B-D1) učiteľstvo nemeckého jazyka a literatúry a etickej výchovy (XNj-Ev-D1) učiteľstvo nemeckého jazyka a literatúry a histórie (XNj-His-D1) učiteľstvo nemeckého jazyka a literatúry a chémie (XNj-Ch-D1) učiteľstvo nemeckého jazyka a literatúry a informatiky (XNj-I-D1) učiteľstvo nemeckého jazyka a literatúry a náboženskej výchovy (XNj-Nv-D1) učiteľstvo nemeckého jazyka a literatúry a výchovy k občianstvu (XNj-VO.D1) učiteľstvo nemeckého jazyka a literatúry a výtvarného umenia (XNj-Vu-D1) učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry a nemeckého jazyka a literatúry (XSj-Nj-D1)		
Podmieňujúce predmety:			
Podmienky na absolvovanie predmetu:			
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: Ukončenie skúškou			
Priebežné hodnotenie:			
Záverečné hodnotenie: Štandardné ukončenia(kl.)–skúška			
Ukončené:			
Výsledky vzdelávania: Cieľom predmetu je popis a analýza hovorenej formy nemeckého jazyka, identifikácia jednotlivých jazykových znakov a ich komparácia. Po oboznámení sa s pojmami súvisiacimi s artikuláciou a fonetickou bázou nemčiny, ako aj so stručným prehľadom vzťahov fonetiky a fonológie, je ťažiskom práce študenta nácvik a ovládanie hláskového a prozodického systému súčasnej nemčiny za účelom nadobudnutia lepšej cudzojazyčnej kompetencie. Po ukončení prednášok a seminárov sa zvýšia jeho odborné znalosti - študent vie spracovať teoretické poznatky získané štúdiom náučných textov, vie porovnať písaný a hovorený nemecký text z fonetického a grafematického hľadiska, dobre ovláda zásady správnej nemeckej výslovnosti, aplikuje tieto zásady v konkrétnych komunikatívnych situáciách. Okrem toho vie vysvetliť postupy tohoto procesu a ovláda metodiku nácviku a odstraňovania výslovnostných a intonačných chýb. Na základe porovnania nemeckého a slovenského hláskového a prozodického systému študent dokáže rozpoznať a identifikovať jednotlivé hlásky, dvojhlásky, resp. funkciu suprasegmentálnych prvkov hovorenej reči v rôznych typoch textov (napr. asimiláciu, elimináciu, aspiráciu, redukciu, prízvuk, melódiu a i.). Na seminároch cielene aplikuje uvedené javy, ale predovšetkým aktívne nacvičuje zásady správnej (spisovnej) nemeckej výslovnosti (tzv. „Standardlautung“) a pracuje s výslovnostnými slovníkmi na základe osvojenia základov transkripcie. Študent ovláda teoretické informácie a vedomosti z nemeckej fonetiky a fonológie s osobitným zreteľom na terminológiu, históriu a systematiku a dokáže rozpoznať fonetickú interferenciu, resp. výslovnostné chyby pomocou audiovizuálnej techniky a koriguje ich. Horeuvedené zručnosti vykonáva za účelom eliminovania cudzieho prízvuku v procese cudzojazyčnej komunikácie.			
Stručná osnova predmetu: - Jazyk a reč. - Rečová komunikácia, hovorený jazyk, tvorba reči a rečové orgány. - Význam a funkcia zvukovej roviny v procese komunikácie. - Úvod do fonetiky a fonológie ako súčasti systémovej lingvistiky. Z dejín foneticko-fonologického bádania. - Tvorba, podstata a klasifikácia hlások z fonetického a fonologického hľadiska. - Systém nemeckých samohlások, dvojhlások a spoluhlások. - Porovnanie grafematického a fonologického systému nemčiny. - Zvuková výstavba súvislej nemeckej reči – analýza jednotlivých suprasegmentov (členenie reči – slabika, slovo, slovné spojenia, veta). Prízvuk, melódia, rytmus. - Proces osvojovania si správnej nemeckej výslovnosti (ortoepické a prozodické zvláštnosti nemčiny, výnimky z pravidiel). Didaktické zásady a postupy pre osvojovanie si zvukovej stránky nemeckého jazyka. - Pojem „výslovnostná chyba“ v nemčine (Aussprachefehler, Fehleranalyse), transfer a interferencia, korektúra a spôsoby odstránenia chýb vo výslovnosti. - Rozbor a nácvik vybraných typických javov nemeckej výslovnosti. Porovnanie odlišných výslovnostných, asimilačných, redukčných a iných procesov v nemčine a slovenčine. - Nemecká transkripčia, identifikácia a nácvik transkripčných znakov vo vybraných typoch textov; práca s výslovnostnými slovníkmi.			
Odporúčaná literatúra: Adamcová, L. (1996): Praktische Phonetik des Deutschen. Bratislava: Slovak Academic Press. Adamcová, L. (2004): Phonetik der deutschen Sprache. Bratislava: Univerzita Komenského. Bohušová, Z. (2016): Aspekte der Mündlichkeit. Nümbrecht: Kirsch Verlag.			

Bose, I. et al. (2016): Einführung in die Sprechwissenschaft. Phonetik, Rhetorik, Sprechkunst. Tübingen: Narr Francke.
 Claude, N. (2019): Akzentfrei Deutsch sprechen. Mainz: Schott Music Verlag.
 Hirschfeld, U./Reinke, K. (2018): Phonetik im Fach Deutsch als Fremd- und Zweitsprache. Berlin: Erich Schmidt Verlag.
 Krech, E.-M. et al. (2009/2010): Deutsches Aussprachewörterbuch. Berlin u. a.: Walter de Gruyter.
 Mangold, M. (2005): Duden (Bd.6). Das Aussprachewörterbuch. Mannheim: Duden Verlag.
 Niebisch, D. (2019): Praxisbuch Phonetik: Aussprachetraining für Deutsch als Fremdsprache. München: Max Hueber.
 Reinke, K. (2011): Einfach Deutsch aussprechen. Phonetischer Einführungskurs Deutsch als Fremdsprache. Leipzig: Schubert Verlag.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: nemecký, slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov:

Celkový počet hodnotených študentov: 25

A	B	C	D	E	FX
52%	12%	8%	4%	4%	20%

Vyučujúci:

PhDr. Tomáš Hamar, PhD., prednášajúci, skúšajúci, cvičiaci, vedúci semináru

Dátum poslednej zmeny: 01.09.2026

Schválil: prof. PhDr. Lívia Adamcová, PhD.